

**BAIXO CONTINUO I-VI**

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro)

**1. Identificación e contextualización****DISCIPLINA BAIXO CONTINUO**

<b>ESPECIALIDADE</b>	INTERPRETACIÓN								<b>ITINERARIO</b>	CLAVE
<b>CARÁCTER</b>	FORMACIÓN INSTRUMENTAL COMPLEMENTARIA								<b>TIPO DE CLASES</b>	Colectiva
<b>DEPARTAMENTO</b>	MÚSICA ANTIGA								<b>XEFE/A DO DEPARTAMENTO</b>	Rafael Muñoz
<b>CURSOS</b>	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		<b>COORDINADOR/A DA DISCIPLINA</b>	Mª DEL MAR BLANCO MORENO
<b>CUADRIMESTRE</b>	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	<b>Horas de clase semanais</b>	1:30H
<b>ETCS/ CUADRIMESTRE</b>	2	2	2	2	2	2			<b>Observacións</b>	
<b>DOCENTES</b>	<b>NOME E APELIDOS</b>				<b>MAIL/TEL/WEB</b>				<b>TITORÍA</b>	
	Mª DEL MAR BLANCO MORENO				marimarblanco@edu.xunta.es					

**2. Descritor e competencias**

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

<b>DESCRITOR</b>	Realización do baixo continuo de diferentes épocas e autores/as. Coñecemento e emprego dos distintos sistemas de cifraxo e técnicas de acompañamento e ornamentación empregadas. Realización de liñas de baixo continuo seguindo os diferentes criterios estilísticos e estéticos. Tratados da época.
<b>COÑECEMENTOS PREVIOS</b>	Os requiridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
<b>RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS</b>	A disciplina ten relación directa cos contidos de outras disciplinas específicas do itinerario, tales como o repertorio para clave e os idiomas aplicados. Está tamén relacionada de maneira propedéutica con contidos da disciplina de Música de cámara.
<b>TRANSVERSAIS</b>	T1, T2, T3, T4, T6, T7, T8, T9, T10, T13, T14, T15, T16
<b>XERAIS</b>	X1, X2, X3, X6, X8, X10, X11, X12, X13, X15, X21, X22
<b>ESPECÍFICAS</b>	EI1, EI2, EI3, EI4, EI5, EI6, EI7, EI8, EI9

**3. Obxectivos**

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. Interpretar a regra da oitava en todas las tonalidades e nas 3 posicións resolvendo as voces correctamente	TODAS
2. Desenvolver a capacidade de lectura en ms e fac-similes	TODAS
3. Coñecer as diferenzas estilísticas e os tratados principais de baixo continuo para clave	TODAS
4. Desenvolver a capacidade de ornamentación e improvisación no baixo continuo	TODAS

**4. Contidos**

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
Técnica	Regra da oitava en todas las tonalidades e posicións	TODAS
Dandrieu	Estudo progresivo das táboas (libro completo)	TODAS
M. Corrette	Exercicios á primeira vista	TODAS
Estilo italiano	Práctica do estilo "pieno"	TODAS
BC alemán	Cifrados e características	
Baixos ostinatos	Improvisación de variacións rítmico-melódicas sobre danzas de ciaccona, folia, romanesca, pasacaille, passamezzo antico, canon.	
Total de sesións por cuadrimestre		15

**5. Metodoloxía e Planificación Docente**

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRIPCIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Clases teórico-prácticas. Proposta de lectura de varios tratados en diversos idiomas. Supervisión da información teórica aportada polo alumno/a. Terminoloxía específica. Definicións e cifrados. Actividades avaliadoras prácticas: realización de B.C.	30	30	60



Traballo Persoal (Tempo de estudo individual do alumno) Autoanálise do estudo e da interpretación. Mellorar hábitos de estudo. Interpretación no tempo e estilo adecuado á obra. Aplicación práctica das fontes históricas á interpretación.			
Exame :Proba práctica de realización de baixo continuo.	2		2
Total de sesións por cuadrimestre			15

## 6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
<b>ORDINARIA</b>			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Exame	Valoranse o dominio técnico, conduction das voces, concentración, ornamentación e capacidade artística na realización do baixo continuo	Todas	50%
Traballo persoal semanal	Valorarase a capacidade do alumno na corrección dos aspectos técnicos e estilísticos que deba mellorar semanalmente.	Todas	50%
Valorarase a capacidade do alumno na corrección dos aspectos técnicos e estilísticos que deba mellorar semanalmente			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)			
Exame	Práctico de baixo continuo.	Todas	50%
Traballo persoal semanal	Valorarase a capacidade do alumno na corrección dos aspectos técnicos e estilísticos que deba mellorar semanalmente.	Todas	50%
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
Exame e traballo escrito	Exame práctico de BC e táboas de Dandrieu..	Todas	100%
<b>EXTRAORDINARIA</b>			
Exame e traballo escrito	Presentación dun programa de baixo continuo composto dunha obra de cada tema da programación. Asemade, farase unha selección de táboas de Dandrieu para ser avaliadas.	Todas	100%

### ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

## 7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberanse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

## 8. Bibliografía, materiais e documentos

### REFERENCIAS BÁSICAS

#### ITALIA:

AGAZZARI AGOSTINO, *Del sonare sopra il basso con tutti li stromenti e dell'uso loro nel concerto*. Siena, 1607.  
 BIANCIARDI FRANCESCO, *Breve regola per imparare a sonare sopra il Basso*. Siena, 1607  
 BISMANTOVA BARTOLOMEO, *Compendio musicale*. Ferrara, 1677  
 GASPARINI FRANCESCO, *L'Armonico pratico al Cimbalo*. Venezia, 1708.  
 GEMINIANI FRANCESCO, *The Art of Accompaniment, or a new and well digested Method to learn to perform the Thorough Bass*, Op. XI. London, 1754.  
 PASQUALI NICOLÒ, *Thorough bass made easy or practical rules for finding and applying its various chords With little trouble*. London, R, Bremner, 1757.  
 PENNA LORENZO, *Li primi albori musicali*. Bologna, 1684.  
 TONELLI ANTONIO, *Realización del Bajo Continuo del Op. V de Arcangelo Corelli*. MS Mus. F1174, Modena, Biblioteca Estense, s.d.  
 VIADANA LODOVICO DA, Prefacio, "Cento Concerti ecclesiastici". Venezia, 1602.

#### FRANCIA:

BOYVIN JACQUES, *Traité abregé D'accompagnement pour l'Orgue et pour le Clavessin*. Paris, Ballard, 1700.  
 CORRETTE MICHEL, *Le Maitre de Clavecin pour l'accompagnement du clavecin*. Paris, 1753.  
 D'ANDRIEU JEAN FRANÇOIS, *Principes de l'Accompagnement du Clavecin*. Paris, 1718.  
 D'ANGLEBERT JEAN HENRY, Principes de l'Accompagnement, en "Premier Livre de Pièces de Clavecin", Paris, 1689.  
 DELAIR DENIS, *Nouveau Traité D'accompagnement pour le Théorbe et le Clavessin*, Paris, 1690.  
 RAMEAU JEAN-PHILIPPE, *Principes D'Accompagnement*, in "Traité de l'Harmonie, Reduite à ses principes naturel", Paris, Ballard, 1722.  
 RAMEAU JEAN-PHILIPPE, *Dissertation sur les diferentes méthodes de l'accompagnement*, Paris, 1732.  
 SAINT-LAMBERT MICHEL DE, *Nouveau Traité de l'Accompagnement du Clavecin, de l'Orgue*, Paris, Ballard, 1707.

#### ALEMANIA:



BACH CARL PHILIPP EMANUEL, *Versuch über die Wahre Art das Clavier zu spielen*, Berlin, Henning, 1762.  
HEINICHEN JOHANN DAVID, *Der Generalbaß in Composition*, Dresden, 1728.  
MARPURG FRIEDRICH, *Hanbuch bey dem General-Baß und der Composition*, Berlin Haude et Spener, 1755-58.  
MATTHESON JOHANN, *Grosse General-Baß Schule*, Hamburg, Kißners, 1719  
MUFFAT GEORG, *Regulae Concentus Partiturae*, Wien, 1699.  
NIEDT FRIEDRICH E., *Musikalische Handleitung oder [...] den Generalbaß [...]*, Hamburg, 1700.  
QUANTZ JOHANN J., *Versuch eine Anweisung die Flöte traversiere zu spielen*, Berlin, 1752.  
TELEMANN GEORG Ph., *Singe-, Spiel- und Generalbaß-Übungen*, Hamburg, 1733.  
TÜRCK DANIEL GOTTLÖB, *Kurze Anweisung zum Generalbaß-spielen*, Leipzig-Halle, 1791.  
WERCKMEISTER ANDREAS, *Die nothwendigsten Anmerckungen und Regeln wie der Bassus Continuus, oder Generalbaß wohl könne tractiret werden*, Aschersleben, 1698.

#### REFERENCIAS COMPLEMENTARIAS

TORRES JOSÉ DE, *Reglas generales de acompañar*, Madrid, 1736

#### TEXTOS MODERNOS:

ARNOLD THOMAS, *The Art of accompaniment from a Thorough-Bass as practised in the XVII and The XVIII Centuries*, London, Humphrey Milford, 1931; New York, 1965.  
BUELOW GEORGE, *Thorough-bass accompaniment according to Johann David Heinichen*, Berkley, 1966.  
CHRISTENSEN JESPER BØJE, *Les Fondements de la Basse Continue au XVIIIè siècle* Bärenreiter, 1992. (Traducido del alemán al inglés y francés)  
MORAND MARTIAL, *Basse-chiffrée*, Vol. 1 y 2 (Internet)  
MORRIS R. OWEN, *Harmony at the Keyboard*, Oxford University Press, 1933.  
WILLIAMS PETER, *Figured bass accompaniment*, Edinburgh, University Press, 1970